

Internationalisering - uddannelse til verdensborger

Af rektor
Birger Axen

Formålet med vore mange internationale aktiviteter er, at vore elever erhverver international kompetence på et vist niveau i vore to ungdomsuddannelser. Vore unge bliver borgere i den globale landsby, som verden jo er blevet, åben og tilgængelig for alle gennem de elektroniske medier, døgnet rundt, året rundt; et globalt samfund, hvor mange af vore unge vil søge videreuddannelse og arbejde. Internationaliseringen skal fortsat integreres i vore uddannelser. Vi skal ind og udvikle den internationale dimension i hf-uddannelsen - f.eks. i kulturfagsgruppen og i gymnasiets nye flerfaglige aktiviteter - f.eks. almen studieforbereelse.

Det internationale aspekt skal ikke være defineret som "noget ekstra"; det skal være en naturlig og integreret del af en faglig tilgang til et givent emne. Vi skal forberede os og de unge på, at globaliseringen ikke er "noget ekstra", som kan opleves som en slags ferie, nej, det er et livsvilkår, som vore unge vil skulle arbejde under og i forhold til.

Ud over at være danskere ønsker vi at uddanne vore elever til at være "verdensborgere", fordi vi bliver nødt til at finde ud af, hvordan vi kan leve med andre kulturer, og derfor skal vore unge lære om disse problemkomplekser.

Globaliseringen definerer det at være dansk på en lidt anden måde end tidligere. Hvor kultur, økonomi og politik gennem århundreder er blevet defineret af en enkelt sammenhængende national "fortælling", skal vi nu lære at være danskere på en ny måde. Hvor vi tidligere definerede os ud fra et snævert tilhørsforhold til nationalstaten, skal

vi nu definere os ud fra et bredere tilhørsforhold, som vi jo allerede er underlagt, f.eks. en global økonomi og et vist europæisk fællesskab, hvor vi så som danskere har en særegen kultur og historie. En gang var vi danskere i en multinational, flersproget stat med besiddelser som de tre sydslesvigske hertugdømmer samt Island, Grønland og Norge – vi skal nu lære at være danskere på en mere kosmopolitisk måde.

På vor skole har vi en lang tradition for, at den internationale dimension i undervisningen er særdeles vidt-favnende strækkende sig over enkelt elevudvekslinger, internet kommunikerende skolepartnerskaber, til udvekslingsrejser, fagrejser og mulige job-swap-ordninger for lærere og ledelse.

Vi ønsker ikke de "nemme løsninger" - også kaldet "udvekslingsturisme" - i det internationale samarbejde.

Vi stræber vedvarende efter, at de internationale aktiviteter er pensumbaserede og prægede af solid akademisk kvalitet.

Det er en vigtig opgave for os fremover at give ethvert internationalt projekt størst mulig faglig fylde.

I denne faglige udfordring testes elevernes færdigheder og samarbejdsevner og følelsen af at kunne beherske et fremmedsprog præcist og virkningsfuldt, hvilket er en forudsætning for deltagelse i et internationalt projekt.

Det giver tillige eleven en berigende fornemmelse af frihed: et vigtigt skridt på vejen til at blive selvbevidste og fordomsfrie medborgere i den globale landsby.

Turen går til USA.....

Af adjunkt
Michael Madsen

For over 8 år siden i 1998 oprettede Hobro Gymnasium og HF-kursus sin første såkaldte "USA-klasse". Klassen skulle på en udvekslingsrejse til en amerikansk high school i North Carolina. Siden er dette samarbejde med forskellige amerikanske high schools blevet holdt ved lige gennem årlige genbesøg. Hidtil har der kun været oprettet en USA-klasse om året, men fra sommeren 2007 tilbyder Hobro Gymnasium to studieretninger, hvor eleverne får mulighed for at stifte bekendtskab med den amerikanske kultur og livsstil gennem en 2-3 ugers studierejse til North Carolina. Det drejer sig om studieretningerne International USA og Matematisk International USA.

I år i uge 11 er det dog kun 2.k på studieretningen International USA, der skal af sted for at besøge Olympic High School, Charlotte i det sydvestlige North Carolina, og siden selv får besøg af de amerikanske high school elever. Kontakten til denne skole er etableret og udbygget gennem rektor Birger Axens arbejde med projektet "North Carolina in the World".

I efteråret 2003 iværksatte staten North Carolina projektet "North Carolina in the World", hvor målsætningen er "building international school partnerships and exchanges mellem de uddannelsesinstitutioner i de lande, der er involverede i projektet. Som ansvarlig for projektet i

Danmark er det bl.a. Birger Axens ansvar at skaffe ca. 30 samarbejdsskoler, som skal indgå i netop dette projekt.

For at få et bedre indtryk af, hvad sådan en tur byder på, og hvilke forventninger der knytter sig til den, har vi spurgt elever fra kommende og tidligere rejseklasser om deres forventninger og oplevelser.

Desuden har vi sat adjunkt Marie-Louise Sibast stævne for at høre, hvor langt man er med forberedelserne af den kommende USA-studietur. Marie-Louise Sibast og lektor Henrik Rudolf udgør lærerbesætningen for den nært forestående udvekslingsrejse til North Carolina.

Planlægningen

Marie-Louise Sibast tager som religionslærer med klassen 2.k til USA. Hun har ikke tidligere været af sted med andre klasser, så for hende er det også både nyt og spændende at skulle planlægge en sådan omfangsrig tur. Til spørgsmålet om hvor langt man er i planlægningsprocessen, svarer Marie: "Den indledende kontakt til den amerikanske high school blev allerede etableret i efteråret 2006. Den 11. og 12. oktober havde skolen besøg af tre skoleledere fra Olympic High School, Charlotte. Her fulgte de undervisningen og blev i denne sammenhæng også præsenteret for eleverne i 2.k. Der var blevet udarbejdet nogle individuelle elevprofiler af vores elever, som de tre

repræsentanter kunne tage med hjem og bruge i deres arbejde med at finde passende værtsfamilier for den enkelte elev”.

Marie fortæller desuden, at delegationens opgave ligeledes var at finde ud af, hvilke amerikanske lærere, der skulle være værter ved forårets USA-besøg

For øjeblikket er både Henrik og Marie i ugentlig kontakt med tre amerikanske lærere omkring udformningen af besøget.

Selve ideen med besøget i North Carolina er undervisningsudveksling. Marie beretter: *”Vores ide, som vi arbejder med i øjeblikket, er, at både de danske og amerikanske elever skal arbejde med samme emne inden besøget. Herved får de mulighed for at have et fællesfagligt grundlag som kan danne til grundlag for et tværfagligt projekt. Det vanskeliggøres imidlertid af, at de amerikanske elever ikke har samme faste klassestruktur som vi har, men derimod er de enkelte elever spredt ud på timer i mange forskellige fag”.*

Det er yderligere meningen, at både Henrik og Marie skal undervise på skolen som en forsmag på, hvordan undervisningen kan foregå på et dansk gymnasium.

Studierejsen i uge 11 er kulminationen på flere temaforløb om USA. Eleverne har bl.a. arbejdet med amerikansk historie - herunder Den amerikanske Borgerkrig og Uafhængighedserklæringen. Som oplæg til turen skal eleverne desuden i uge 5 gennem AT-9 arbejde med et projekt, som beskæftiger sig med immigration, frikirkedannelse, vækkelsesbevægelser og nationalisme. Alt sammen set i relation til USA.

Ellers er der en række praktiske detaljer, der er faldet på plads. Selve organiseringen følger tidligere års rejseplaner. Marie fortæller: *”Vi bruger de første 4 dage som turister i Washington, hvor vi skal rundt og se en række bygninger og monumenter som fx Det hvide Hus, Memorial Lane, parlamentet etc.. Derefter tager vi til Charlotte i North Carolina, hvor eleverne skal indkvarteres privat hos de amerikanske high school elever. Det er så meningen, at vores elever skal bo og leve sammen med den amerikanske værtsfamilie. De skal så at sige blive en del af familien og opleve en hverdag på godt og ondt”.*

Marie fortæller ligeledes, at vores elever følger deres værtskammeraters skema. Der bliver dagligt mulighed for at komme i kontakt med både Henrik og Marie, men ellers er der lagt op til, at eleverne skal være en integreret del af den amerikanske skolekultur. Ud over undervisningen og de aktiviteter, som de enkelte værtsfamilier foretager sig, så er der planlagt nogle fællesture til bl.a. sydstatsbyen Charleston samt et besøg på universitetet.

Efter turen til USA får vores elever og deres familier ligeledes besøg af de amerikanske elever, hvor så det er de amerikanske elevers tur til at opleve en dansk hverdag både i og udenfor skoletiden.

Og hvad er det så eleverne skal have med hjem? Til dette svarer Marie: *”Eleverne skal først og fremmest danne deres egne indtryk gennem deres ophold hos værtsfamilien. De skal have indsigt i, hvad det vil sige at være en amerikansk high school elev, og hvordan den amerikanske kultur er i forhold til det, de selv oplever i Danmark. Det vil også være en oplagt mulighed for at finde ud af, om deres førstehåndsoplevelser svarer til medie billedet”.*

2.x 0506 i Washington D.C

Forventningerne

I år er det som nævnt 2.k, der skal på udvekslingsrejse til USA. Vi har spurgt Frederik Rix Jensen og Jonas Schøler Holmriis om deres forestående rejse til USA.

De er begge enige om, at det bliver spændende at opleve en række af de bygninger og monumenter, som man ofte ser i fjernsynet. Det glæder de sig meget til.

Frederik tilføjer: *”Det bliver også interessant bare at gå rundt og få en masse sanseindtryk på gaden og derved få et indtryk af hverdagen i storbyen”.*

Men det, der virkelig optager de to elever, er opholdet hos de amerikanske værtsfamilier. Det er det, de ser mest frem til. Jonas fortæller: *”Jeg glæder mig meget til at opleve, hvordan hverdagen ser ud i en amerikansk familie. Hvis man kommer til at bo hos en meget religiøs familie, hvordan mon det så kommer til udtryk i dagligdagen? Hvor tit går de i kirke? etc.”.* De nævner også begge maden som noget, de både ser frem til med skepsis og forventning: Er det fast food hele tiden, eller får de også andet?

Med hensyn til det amerikanske skolesystem er de klar over, at det ikke er som i Danmark. Jonas uddyber: *”Vi har hørt, at religion betyder meget i deres skolesystem, og dermed også hvilken påklædning, man må tage på i skole. Man kan ikke bare tage hvad som helst på i skole, og man skal vist også passe på, hvilke symboler, der er afbilledet på ens tøj”.*

Frederik tilføjer: *”Vi har også hørt fra de tre skoleledere fra Olympic High School, at de er meget strikse med hensyn til alkoholindtagelse. Det er meget styret af forældrene. Hvor vi er vant til at drikke øl, forventer jeg slet ikke, at*

2.x 0506 ved George Bush's baghave

det samme gør sig gældende derovre”.

”Det bliver nu også sjovt at se, om alting er så stort i USA, som man hører om”, slutter Jonas.

Oplevelsen

Og hvad er det så Frederik og Jonas og resten af deres klassekammerater kan se frem til? Janni Sørensen og Clara Schaarup, 3.x, var af sted på en lignende tur i foråret 2006. De vil gerne give deres besyv med omkring de oplevelser, der venter de kommende rejseelever.

Begge er enige om, at opholdet i Washington var meget lærerigt. De havde alle i klassen forberedt et lille oplæg om nogle af de bygninger eller monumenter, som klassen skulle se på deres tur i Washington.

I Washington havde Janni en lidt speciel oplevelse: ”Vi var på vej ud til en af forstæderne med metroen til et shoppingcenter, og pludselig fandt vi ud af, vi var de eneste hvide, der var tilbage i metroen. Man kigger lige en ekstra gang, men der var overhovedet ikke nogen problemer med det”.

Begge nævner desuden besøget i Washington som en oplevelse, hvor de også i glimt fik syn for den store forskel mellem rig og fattig.

Da snakken senere falder på opholdet hos den ame-

rikanske værtsfamilie giver de begge udtryk for, at det var en stor og anderledes oplevelse. De har dog begge forskellige oplevelser med deres respektive familier.

Janni fortæller: ”Jeg boede hos en jødisk familie, som var meget religiøs. Forældrene var meget styrende i forhold til, hvad deres datter havde lov til. Hun måtte fx ikke drikke alkohol. Jeg fik lov

til at drikke en eller to øl, hvis jeg havde lyst. Der var også strenge regler om, at hun skulle være hjemme kl. 24.00.

Clara tilføjer: ”Hos min familie måtte datteren kun drikke indenfor husets fire vægge”.

Men begge to fastslår, at det var en rigtig stor oplevelse at de kulturelle forskelle, som der var mellem en amerikansk familie, og så det, de var vant til hjemmefra.

Deres møde med det amerikanske skolesystem har været noget andet, end det de kender fra Hobro Gymnasium og HF-kursus.

Clara uddyber: ”Undervisningen forgik som en forelæsning. Der var ingen dialog mellem elever og lærer. Eleverne virkede faktisk ikke ret engagerede i, hvad der foregik”.

En anden ting, som de begge har hæftet sig ved, var de strenge toiletreger. Janni forklarer: ”Hvis man skulle på toilettet, så skulle man have et kort af læreren, som gav tilladelse til et toiletbesøg. Hvis man mødte en anden lærer på gangene, skulle man fremvise dette kort”.

Men alt i alt er de begge to enige om, at det var en rigtig god tur, som de ikke ville have været foruden.

Rent fagligt har hele klassen efterfølgende oplevet en sproglig udvikling. Og Janni har fået så meget mod på USA, at hun har tænkt sig at tage derover i en periode og læse til sygeplejerske.

Lærerudveksling med USA

Af Inge Lise Eriksen, international koordinator

Det er ikke kun elever, der kan få stort fagligt og personligt udbytte af at tage på udveksling. Det gælder i høj grad også for lærerne. I dette skoleår har jeg haft et lærerudvekslingsprojekt med Asheville High School fra North Carolina. I efteråret 2005 tilbragte Howard Shepherd 9 begivenhedsrige dage på Hobro Gymnasium.

Kernen i udvekslingsbesøget var et Shakespeareforløb om Macbeth med mit A-niveauhold i Engelsk, 3xuy2. Howard Shepherd gav klassen et indblik i amerikanske undervisningsmetoder, som på mange måder er forskellige fra de metoder, de danske elever er vant til. I USA er forelæsningsformen den foretrukne, og eleverne lytter og tager noter. Howard Shepherd overværede naturligvis også nogle lektioner på traditionel dansk facon, hvor undervisningen i høj grad baseres på elevoplæg og diskussioner. Det er meget udbytterigt som lærer at udveksle erfaringer med hensyn til undervisningsmateriale og metoder. Sidst i februar bliver det min tur til at undervise i Macbeth på Asheville High – en stor oplevelse venter!

Howard Shepherd gæsteunderviser i Macbeth